LAUSUNTO
14.2.2022

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vastine lausuntopyyntöön

Viite: Valtiovarainvaliokunta tiistai 15.02.2022 klo 12.00 / HE 2/2022 vp / Lausuntopyyntö

1 Johdanto

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta on pyydetty lausuntoa alueen määrärahojen riittävyydestä koskien sekä perusrahoitusta, että erityisesti ICT-järjestelmien rahoitusta.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen yleiskatteellisten kulujen rahoitusmyöntö (ns. perusrahoitus momentilta 28.89.30) on yhteensä 2 762 479 euroa. Hyvinvointialueella tehdyn tarkastelun perusteella perusrahoitus on riittämätön. Lisäkustannuksia tulee v. 2022 aiheutumaan mm. palvelujen ostoista, asiantuntija- ja konsulttikuluista ja valtuustoryhmien toiminnan tukemisesta aiheutuvista kustannuksista arviolta noin 3,42 miljoonaa euroa. Näin ollen ennuste vuoden 2022 yleiskatteellisten kulujen kokonaisrahoitustarpeesta on yhteensä 6 182 479 euroa.

ICT-rahoituksen osalta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle on myönnetty (momentin 28.70.05) määrärahaa yhteensä 8 723 099,92 euroa. Saatu määräraha ei kata toiminnan, hallinnon ja päätöksenteon kannalta välttämättömien ICT-järjestelmien rakentamisesta aiheutuvia kuluja, eikä järjestämisvastuun kannalta asiakkaiden, potilaiden sekä työntekijöiden turvallista siirtymää hyvinvointialueelle 1.1.2023. Alun perin Vantaan ja Keravan hyvinvointialue haki ICT-muutosavustusta yhteensä 44 917 000 euroa, josta vuodelle 2022 toivottiin saatavaksi 25 620 000 euroa. Hakemuksen kustannusarvio perustui huolelliseen valmisteluun ja asiantuntevaan harkintaan. Alkuperäinen ICT –rahoituksen kustannusarvio (44 917 000 euroa) pitää edelleen paikkansa. Vuosittaiset ICT kulujen kohdennukset kirjanpidossa voivat vaihdella vuosittain riippuen projektien aikataulutuksista ja edistymisistä.

Alla olevassa taulukossa on esitetty sekä yleiskatteellisen että ICT-valmistelurahoituksen lisärahan tarve vuodelle 2022.

Taulukko 1. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen rahoitusvaje v. 2022.

Valmistelurahoitus		**2022**
Yleiskatteellinen		
	Myönnetty	2 762 479
	Rahoitustarve	6 184 790
	Vaje	-3 422 311
ICT	Myönnetty	8 723 100
	Rahoitustarve	25 620 000
	Vaje	-16 896 900
Rahoitusvaje yhteensä		**-20 319 211**

ICT-rahoituksesta ja sen riittävyydestä on tehty yksityiskohtaisempaa tarkastelua luvuissa kaksi-kuusi (2-6).

2 ICT –rahoitus ja sen kohdentaminen

2.1.1 Hallinnolliset tehtävät (A)

Hallinnollisiin tehtäviin haettiin 285 000 euroa. Valtaosa kustannuksista syntyi syksyn 2021 aikana ja ne kustannettiin RAKE-hankkeen rahoituksesta. Tehtäviin on kohdennettu ICT-muutosrahoitusta asiantuntijapalveluostojen myötä. Erityishuoltopiirien selvitystyötä ei toistaiseksi ole käynnistetty.

2.1.2 Toimialariippumattomat (B)

Toimialariippumat järjestelmät -osioon haettiin yhteensä 6 894 000 euroa. Tarkennetun kustannusarvion mukaan todellinen rahoitustarve on 10 010 000 euroa. Toistaiseksi myönnetystä rahoituksesta TORI-osioon on kohdennettavissa vain 2 820 000 euroa.

<u>Taloushallinta</u>

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue neuvottelee taloushallinnan palveluiden järjestämisestä HUS Asvian kanssa. Suunnitelmana on, että HUS Asvia rakentaa hyvinvointialuetta varten erillisen järjestelmäympäristön ja tarjoaa osittain ulkoistettavat taloushallinnan palvelut tuohon ympäristöön tukeutuen. Järjestelmäalustana on joko Oracle Fusion taloushallinnan järjestelmäkokonaisuus. ICT-muutosavustuksesta palvelun pystyttämiseen on varattu vuodelle 2022 enintään 1 500 000 euroa. Toimitus sisältää taloushallinnan minimitoiminnallisuudet sekä perusintegraatiot. HUS:in antaman kustannusarvion mukaan järjestelmän pystytys tulee maksamaan 3 000 000 euroa.

<u>Henkilöstöhallinta</u>

Henkilöstöhallinnan järjestelmä ja palvelut on suunniteltu tuotettavaksi yhteistyössä HUS Asvian kanssa. Palveluiden käynnistäminen edellyttää erillisen HR-järjestelmän rakentamista HUS Asvian ympäristöön. Järjestelmäalustana on CGI:n henkilöstöhallinnan järjestelmäkokonaisuus. Neuvottelut henkilöstöhallinnon järjestelmän ja palveluiden järjestämisestä on kesken. Tavoitteena on kuitenkin, että ensi vaiheessa, vuoden 2023 alussa, palvelut käynnistetään minimilaajuudessaan.

ICT-muutosavustuksesta palvelun pystyttämiseen on varattu vuodelle 2022 enintään 1 000 000 euroa.

HUSin antaman kustannusarvion mukaan järjestelmän pystytys tulee maksamaan 3 000 000 euroa.

Asianhallinta

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmästä on tehty hankintapäätös. Järjestelmä ostetaan Kuntien Tiera Oy:n puitesopimuksen kautta Fujitsulta SAAS-palveluna. Järjestelmän rakentamis- ja käyttökustannukset ovat ensimmäiseltä käyttövuodelta (2022) 100 000 euroa. Järjestelmä otetaan käyttöön perustoiminnallisuuksin ja käytön laajentaminen edellyttää lisärahoitusta vähintään 50 000 euroa.

Sähköposti ja toimistosovellukset

Sähköposti- ja toimistosovellusjärjestemä on mitoitettu toistaiseksi aluevaltuutettujen, sen toimintaa tukevien sekä päätöksiä valmistelevien työtekijöiden käyttöön. Microsoft-ympäristön lisenssit on hankittu toistaiseksi kuukausiveloitussopimuksella (CSP) Tieran kautta. Ensivaiheen lisenssihankintojen kustannusarvio on 50 000 €. Lisärahoitustarvetta on arviolta 450 000 euroa.

Tiedolla johtaminen

Tiedolla johtamisen ratkaisua ja siihen liittyvää sopimusta ollaan valmistelemassa Yhdessä Apotti Oy:n ja HUSin kanssa. Työhön on käytetty ulkopuolista konsulttiapua, jonka kustannukset sisältyvät asiantuntijapalveluostoihin. Toistaiseksi ratkaisuun ei ole kohdennettu muuta CT-muutosvalmistelurahaa. Tiedolla johtamisen kustannusarvio on yhteensä 1 600 000 euroa.

2.1.3 Toimialasidonnnaiset (C)

Toimialasidonnaiset järjestelmät -osioon haettiin yhteensä 5 246 000 euroa. Tarkennetun kustannusarvion mukaan todellinen rahoitustarve on 5 310 000 euroa. Toistaiseksi myönnetystä rahoituksesta TORI-osioon on kohdennettavissa vain 1 268 099,92 euroa.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmät / Apotti

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tuleva asiakas- ja potilastietojärjestelmä on Apotti. Vaikka kuntien Apotti-järjestelmät ovat teknologialtaan yhteneväiset, ovat ne konfiguraatioiltaan erilaiset. Organisaatioiden yhdistäminen edellyttää, Apotti Oy:n ilmoituksen mukaan, käytännössä järjestelmän konfigurointia alusta lähtien uuteen instanssiin. Apotti-järjestelmän pakollisten muutosten alustava kustannusarvio on 1 300 000 euroa.

ICT-muutosrahasta Apotti-muutoksiin riittää käytettäväksi 1 198 099,92 euroa

WWW-sivut

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen verkkosivut luodaan Vantaan kaupungin sopimuksen siirto- ja jakamislausekkeen perusteella minimitoiminnallisuuksin. Toimittajana on Wunder Finland Oy. Verkkosivuprojektin kustannusarvio on toimittajan tarjouksen pohjalta 70 000 euroa. Sähköisen asioinnin kehittämiseen ja yhtenäistämiseen tarvittaisiin lisärahoitusta arviolta 490 000 euroa. Rahoitustarve ei realisoidu vuoden 2022 aikana.

Mitä suunniteltuja TOSI-töitä ei toteuteta

Vantaalla ja Keravalla on käytössään APTJ-järjestelmän lisäksi noin 200 muuta toimialariippumatonta tietojärjestelmää tai sovellusta. Sovellukset on inventoitu ja niistä yliheitetään ensi vaiheessa ainoastaan Apotti-liitännäiset. Prirorisointi- ja suunnittelutyö toteutetaan osin konsulttivoimin. Suunnittelutyön kustannukset sisältyvät kohtaan asiantuntijapalveluiden ostot.

2.1.4 ICT-infra (D)

ICT-infra -osioon haettiin yhteensä 3 560 000 euroa. Tarkennetun kustannusarvion mukaan todellinen rahoitustarve on 3 640 000 euroa. Toistaiseksi myönnetystä rahoituksesta Infra-osioon on kohdennettavissa vain 1 190 000 euroa.

Perustietotekniikka

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen perustietotekniikka rakennetaan Vantaan ICT-perustietotekniikkasopimuksen pohjalta. Sopimus solmitaan Vantaan kaupungin sopimuksen siirto- ja jakamislausekkeen perusteella. Projektissa yhdistetään Vantaan ja Keravan palvelut yhtenäiseksi kokonaisuudeksi yhden toimittajan CGI Suomi Oy:n kanssa. Sopimukseen sisältyvät:

- konesali- ja käyttöpalvelut
- käyttäjäpalvelut mukaan lukien palvelupistepalvelu
- edellisten palvelujen tukipalvelut
- ITIL-mallin mukaiset prosessit
- palveluiden ja tietotekniikan kehittäminen
- muut mahdollisesti yksilöidyt palvelut
- käyttöönottoprojekti.

Palveluiden rakentamisen ja ylläpidon käynnistämisen kustannus on CGI:n tarjouksen mukaan 410 000 euroa. Summaan ei sisälly Keravan konesalipalveluiden konsolidointia.

Tietoliikenne

Tietoliikennepalvelut toteutetaan Vantaan kaupungin sopimuksen siirto- ja jakamislausekkeen perusteella tietoliikennetoimitussopimuksella. Tietoliikenne toteutetaan *as-is*. Toimittajana on DNA Oyj. Tietoliikenteen suunnittelu ja toteutuskustannukset ovat DNA:n tarjouksen (suunnittelu) ja alustavan toteutuksen hinta-arvion perusteella 780 000 euroa.

Tietoliikenneratkaisun kustannusarvioon ei sisälly siirtymäaikana todennäköisesti toteutettavaa Vantaan, Keravan ja Vaken tietoliikenneverkkojen rinnakkaiskäytön mahdollistavia töitä.

Laitehankinnat

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käynnistämisen yhteydessä on jouduttu hankkimaan aluevaltuuston ja valmistelevan virkamiehistön tarpeisiin ostotyöasemia. Työasemia on toistaiseksi hankittu 120 kappaletta. Leasing- ja laitehallintakumppanin valinta on työn alla. Tarkoitus on, että nykyisin käytössä olevat työasemat ja laitteet siirretään uuden sopimuskumppanin sopimuksen piiriin.
Laiteostojen kustannusarvio on 170 000 euroa.

2.1.5 ICT-infran järjestelmät (E)

ICT-infran järjestelmät -osioon haettiin yhteensä 6 970 000 euroa. Tarkennetun kustannusarvion mukaan todellinen rahoitustarve on 6 570 000 euroa.

Hyvinvointialueen infrajärjestelmien hankintaa on edistetty toistaiseksi vain konsulttivetoisena selvitystyönä. Järjestelmien hankinta ja pystytys ei ole mahdollista tämänhetkisen rahoituksen avulla.

Henkilöstökulut ja asiantuntijahankinnat

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstökuluihin, asiantuntijahankintoihin sekä kuntien asiantuntijatyöhön haettiin yhteensä 2 665 000 euroa. ICT-muutosrahoituksesta kustannuksiin on varattu 3 445 000 euroa. Tarkennetun kustannusarvion mukaan todellinen rahoitustarve on 5 680 000 euroa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hankeorganosointi ja tulevan hyvinvointialueen tietohallinnon resursointi joudutaan perustamaan uusrekrytointeihin ja konsulttihankintoihin. Emokunnista ei siirry lainkaan varsinaisia ICT-ammattilaisia hyvinvointialueelle. Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimessa toimii Digitaaliset palvelut -yksikkö, jossa on noin kymmenen substanssitaustaista koordinaattori- ja pääkäyttäjätyöntekijää. Keravalla heitä on viisi. Omasta takaa teknistä ICT-osaamista ei

ole lainkaan saatavissa. Kaikki rekrytoinnit ja digitaaliset palvelut -yksikön osaajat on tarkoitus jatkossa sijoittaa uuden tietohallinnon rooleihin.

ICT-muutoshakkeessa työskentelee tällä hetkellä kaksitoista (1+12) ulkoa rekrytoitua tai soster-linjaorganisaatiosta siirtynyttä asiantuntijaa sekä saman verran konsultteja. Asiantuntijarekrytoinnit ovat osoittautuneet haastaviksi, koska vapailta markkinoilta ei kuntapalkkatasolla ole houkuteltavissa kovan luokan ICT-osaajia.

ICT-muutoshankkeen henkilöstökulut vuodelle 2022 ovat arviolta 1 500 000 euroa. Puitesopimusten kautta hankitun asiantuntijajoukon kustannusarvio on vähintään 3 000 000. Suunnitelmissa on ulkoistaa osa tietohallinnon palveluista integraattorille.
Arvio kuntien asiantuntijatyöstä on 1 180 000 euroa.

Edellä tekstinä avatut kohdat eivät ole tyhjentäviä, vaan tarkat ICT:n kustannusarviot on esitetty seuraavalla sivulla taulukossa kaksi (2). Taulukossa esitettyihin lukuihin ei sisälly arvioita vuoden 2022 käynnistyviä ylläpito- eikä palvelumaksuja paitsi perustietotekniikkasopimuksen osalta. Ylläpitokustannukset aktivoituvat vuoden 2022 aikana portaittain palveluiden perustamisen tahdissa. Arvio kustannuksista on tällä hetkellä 300 000 euroa.

Taulukko 2. Arvio ICT-kustannuksista Vantaan Keravan hyvinvointialueella.

			Alkuperäinen ennuste	10.2.2022 saadun määrärahan kohdennus	Tarkennettu ennuste v.2022	Puuttuva määräraha	Lisätiedot
A	2.1.	Sopimushallinnan perustaminen	100 000,00	-	-	-	tehty osin RAKE-hankkeessa, sis. asiantuntijapalveluhankintoihin
A	3.3.	ICT-muutosrahoituksen haku	15 000,00	-	-	-	tehty RAKE-hankkeessa
A	4.1.	ICT-muutossuunnitelman tekeminen	30 000,00	-	-	-	tehty RAKE-hankkeessa
A	4.3.	Kunta-Hyvinvointialuejako - ICT-palv	30 000,00	-	-	-	tehty RAKE-hankkeessa
A	4.4.	Kunta-Hyvinvointialuejako - yhteiset	20 000,00	-	-	-	tehty RAKE-hankkeessa
A	4.6.	Ei-siirtyvien/puuttuvien järjestelmie	50 000,00	-	-	-	sis. asiantuntijapalveluhankintoihin
A	4.8.	Erityishuoltopiirien ICT-kysymysten h	40 000,00	-	40 000,00	- 40 000,00	
B	1.1.	Väliaikaishallinnon järjestelmät	460 000,00	170 000,00	460 000,00	- 290 000,00	summaan sisältyy 120 työaseman ja lisälaitteiden hankinta
B	2.1.	ICT-tuen määrittäminen	200 000,00	-	200 000,00	- 200 000,00	
B	2.2.	Uuden ICT-organisaation kehittämin	80 000,00	-	80 000,00	- 80 000,00	
B	2.3.	Tietohallinnon ICT-substanssipalvelu	40 000,00	-	40 000,00	- 40 000,00	
B	3.1.	Taloushallinto	1 277 000,00	1 500 000,00	3 000 000,00	- 1 500 000,00	HUSin sitoutumuksettoman arvion mukaan
B	3.2.	tietojen siirto	200 000,00	-	200 000,00	- 200 000,00	
B	4.1.	Henkilöstöhallinto	1 277 000,00	1 000 000,00	3 000 000,00	- 2 000 000,00	HUSin sitoutumuksettoman arvion mukaan
B	4.2.	tietojen siirto	80 000,00	-	80 000,00	80 000,00	
B	5.1.	Asianhallinta	480 000,00	100 000,00	150 000,00	330 000,00	Arvio asianhallintajärjestelmän laajennuksista
B	6.1.	Tiedolla johtamisen järjestelmä	800 000,00	-	800 000,00	- 800 000,00	
B	6.2.	vähimmäistietosisällöt	800 000,00	-	800 000,00	- 800 000,00	
B	6.3.	Pelastustoimen tiedolla johtaminen	100 000,00	-	100 000,00	- 100 000,00	
B	7.1.	Toimistoratkaisu	500 000,00	50 000,00	500 000,00	- 450 000,00	
B	7.2.	Microsoft- ym. lisenssit	400 000,00	-	400 000,00	- 400 000,00	
B	7.3.	Alueen yhteinen sähköposti	200 000,00	-	200 000,00	- 200 000,00	
C	1.1.	Asiakas- ja potilastietojärjestelmä	1 236 000,00	1 198 099,92	1 300 000,00	- 101 900,08	Apotti Oy:n alustava kustannusarvio
C	1.3.	APTJ järjestelmän tietojen siirto	700 000,00	-	700 000,00	- 700 000,00	
C	1.7.	Käyttäjäkoulutus	600 000,00	-	600 000,00	- 600 000,00	
	2.1.	Pelastuslaitosten TOSI-järjestelmät	440 000,00	-	440 000,00	- 440 000,00	
C	3.1.	Ensihoidon järjestelmien siirto	100 000,00	-	100 000,00	- 100 000,00	
C	4.1.	Kuvantamisjärjestelmät	120 000,00	-	120 000,00	- 120 000,00	
C	4.2.	Osastojärjestelmien muutokset	700 000,00	-	700 000,00	- 700 000,00	
C	4.3.	Laboratoriojärjestelmät	120 000,00	-	120 000,00	- 120 000,00	
C	5.1.	Materiaalihallinto	40 000,00	-	40 000,00	- 40 000,00	
C	5.2.	Tukipalvelujärjestelmät	290 000,00	-	290 000,00	- 290 000,00	
C	5.3.	Lääketieteelliset laitteet	20 000,00	-	20 000,00	- 20 000,00	
C	6.1.	Kansalaisen digipalvelut	560 000,00	70 000,00	560 000,00	- 490 000,00	70 000 € sisätyy WWW-sivujen minimitoteutus
C	7.1.	Arkistointitietokanta	120 000,00	-	120 000,00	- 120 000,00	
C	7.2.	Vanhojen tietojen arkistointi	200 000,00	-	200 000,00	- 200 000,00	
D	1.1.	Hallinnon turvallisuusverkko	220 000,00	-	220 000,00	- 220 000,00	
D	2.1.	Alueellinen tietoliikenneverkko	400 000,00	780 000,00	780 000,00	-	Tietoliikenne suunnittelu ja toteutus
D	2.3.	Tietoliikenneverkkojen yhteiskäyttö	200 000,00	-	200 000,00	- 200 000,00	
D	2.5.	Osallistuminen kaupunkitasoiseen	100 000,00	-	100 000,00	- 100 000,00	
D	2.6.	Toimitilojen sisäverkko ja wlan	100 000,00	-	-	-	Tietoliikenne suunnittelu ja toteutus
D	2.7.	Langaton lähiverkko	100 000,00	-	-	-	Tietoliikenne suunnittelu ja toteutus
D	2.8.	Etäkäyttöratkaisuiden suunnittelu	300 000,00	-	300 000,00	- 300 000,00	
D	4.3.	SOC-palvelu	80 000,00	-	-	-	sis. Perustietotekniikkasopimukseen
D	4.6.	Tietoturvallisuus	50 000,00	-	50 000,00	- 50 000,00	
D	4.7.	Palomuuri ja SIEM	40 000,00	-	-	-	sis. Perustietotekniikkasopimukseen
D	4.8.	Infran hallinnoinnin toimintamallit	350 000,00	-	350 000,00	- 350 000,00	
D	5.1.	Päätelaiteympäristön suunnittelu	50 000,00	-	-	-	sis. Perustietotekniikkasopimukseen
D	5.2.	Palvelimiin, päätelaitteisiin ym. lisen	20 000,00	-	-	-	sis. Perustietotekniikkasopimukseen
D	5.3.	Uusien PC-leitteiden asennus	400 000,00	-	400 000,00	- 400 000,00	
D	5.4.	Mobiililaittiden harmonisointi	200 000,00	-	200 000,00	- 200 000,00	
D	5.5.	Tulostuksen harmonisointi	500 000,00	-	500 000,00	- 500 000,00	
D	5.6.	Laitteiden elinkaaripalvelu	40 000,00	-	40 000,00	- 40 000,00	
D	6.1.	Palvelunsali ja konsolidointi	350 000,00	410 000,00	500 000,00	- 90 000,00	Perustietotekniikkasopimukseen ei sisälly Keravan purkua
D	6.2.	Palvelinlisenssit	60 000,00	-	-	-	sis. Perustietotekniikkasopimukseen
E	1.1.	Puhe/datakilpailutus	250 000,00	-	250 000,00	- 250 000,00	
E	1.2.	Puhelinvaihde	100 000,00	-	100 000,00	- 100 000,00	
E	1.3.	Puhelinnumeroiden sopiminen	2 000 000,00	-	2 000 000,00	- 2 000 000,00	
E	1.4.	Valitun operaattorin sisäkuuluvuus	1 500 000,00	-	1 500 000,00	- 1 500 000,00	
E	2.1.	Kulunvalvonnan haltuunotto	200 000,00	-	200 000,00	- 200 000,00	
E	2.3.	Kulunvalvonta Sote-kiinteistöt	120 000,00	-	120 000,00	- 120 000,00	
E	3.1.	Alueellinen integraatioalusta	1 600 000,00	-	1 600 000,00	- 1 600 000,00	
E	4.7.	IDM-järjestelmä	1 200 000,00	-	800 000,00	- 800 000,00	sis. osittain Perustietotekniikkasopimukseen
		Kuntien työ osana luovutusta	1 180 000,00	-	1 180 000,00	- 1 180 000,00	
		Asiantuntijapalveluostot		2 300 000,00	3 000 000,00	- 700 000,00	tarve kasvaa tietohallintoa ulkoistettaessa
		Henkilöstökulut	1 485 000,00	1 145 000,00	1 500 000,00	- 355 000,00	
			25 620 000,00	8 723 099,92	31 210 000,00	- 21 946 900,08	Erotus: myönnetty rahoitus - tarkennettu arvio
							HUOM! Taulukossa esitettyihin lukuihin ei sisälly arvioita vuoden 2022 käynnistyviä ylläpito- eikä palvelumaksuja paitsi perustietotekniikkasopimuksen osalta. Arvio kustannuksista on tällä hetkellä 300 000 eur.